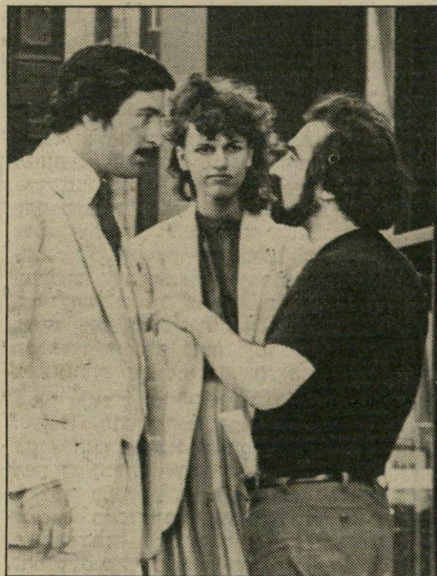

היא הנוכחה הברורה ביותר להצלחה. ההפתעה הגדולה. ועם זאת, ההפי תעה הגדולה של הסרט הוא דווקא לואיס. מתוך הכרת המצב הוא משרטט דמות של הליצן הציבורי מאחורי הקלעים בריאליזם מסחרי, משום שאין בו שום ניסיון של חנוכה לקהל. זהו מיקצוען עייף וטרוד, המבקש לשמור על פרטיותו, איש שאינו גיבור בשום פנים ואופן והצחקותיו שמר רות אך ורק למצלמה — וגם זאת, אחרי שנופו וסוגנו היטב על-ידי צבא הכותבים השכירים שלו. אין ספק שהתסריט יכול היה להעניק עומק נוסף לדמות הזו, אבל כל מה שחסר בכתוב מושלם על-ידי לואיס עצמו, המוכיח סוף-סוף מה שאיש לא רצה להאמין ב-30 השנים האחרונות: שהוא מסוגל להיות שחקן דרמאטי ממדר-גה ראשונה.

אולי כדאי לציין שהתסריטאי, פול צ'יי מרמן, לשעבר מבקר הקולנוע של שבועון החדשות ניוזוויק, הכניס לתוך הסרט מר גולג המושמע מפי סאסקין, שהוא סמל להומור היהודי הדנסבי, העצוב, שבו הקומיקאי הוא המרתה של כל הבדיחות. לעתים קשה לדעת אם יש לצחוק או לבי-

בימאי סקורסזה במעודה מוחשי עד לכאב

כות. ולזכותם של צימרמן וסקורסזה צריך לומר שהם משאירים בידי הצופים את הכוח להחליט אם רופרט סאסקין הוא אכן בדרך מזהיר או סנסציה זולה בלבד.

תדרין

חובה לראות

תל-אביב — איטי חבר מוכב אחר, ויקטור ויקטוריה, סערה, תהילה, חמסין, התפוז המיכני, קוהקוקיה, עד לכך דבר, בדרך למקום אחר.
ירושלים — איטי חבר מוכב אחר, סערה, קזבלאנקה, תהילה, אוכפים לוחמים.
חיפה — איטי חבר מוכב אחר, ממאו עד מוצארט, ויקטור ויקטוריה.

תל-אביב

*** איטי חבר מוכב אחר (רביחן, ארצות-הברית) — סרט חגיגי ר-מקסים על יצור מן החלל החיצון שנתקע על כדור-הארץ, על הילדים העוזרים לו והמבוגרים המתנכלים לו. סטיבן ספילברג במיטבו, מומלץ להורים וילדיהם.

ירושלים

*** קובלזאנקה (אור-גיל, ארצות-הברית) — המלודרמה בהאיהידיעה של הוליווד, עם אהבה בלתי-אפשרית על רקע מילחמת העולם השנייה, בקובלזאנקה, עם האמפרי בוגארט, ואינגריד ברגמן. מי יר-צה להחמיץ?

חיפה

*** ממאו עד מוצארט (אורלי, ארצות-הברית) — סרט תיעודי על ביקור אייזיק שטרן בסין, מספק הוכחה שאפשר למצוא שמה משותפת בין עמים שונים, גם אם אין כל רקע או תרבות משותפת, אם יש רצון לדבר ואם יש אהבה ליופי ולא-מנות.

השיגעונות

שבאננות

היא רוקדת לבדה (פאריס, תל-אביב, ארצות-הברית) — זה סרט שקשה להגדיר, קשה להס-

ביר וקשה לנחש מה יהיו התגובות אליו. לכאורה, זה סיפור של בימאי צעיר הרוצה לעשות סרט תיעודי על ואצלב נז'ינסקי, הנחשב עדיין לגדול רקדני המאה. כדי לעשות את הסרט, יוצא הבימאי הצעיר לסן-פראנסיסקו להיפגש עם קירה, בתו של הרקדן. ומרגע זה והלאה הופך הסרט להיות מחווה לקירה עצמה, כאשר כל מה שנוחר מנז'ינסקי הם שביבי זיכרונות מבעד לעיני הבת, המומחשים על הבד על-ידי רקדן נדיר בהישגיו, שאינו מוכר די הצורך, פאטריק דיפון מן האופרה בפאריס.

אלא שבזאת טרם הסתיימה הפרשה. הבימאי האוסטרי היהודי הצעיר רוברט דורנהלם הפקיד בידי שחקן, באד קורט (הארולד מהארולד ומוד) את תפקיד הבימאי בתוך הסרט. חלק מן התצוגות מול המצלמות מבויים חלק אחר אינו אלא תיעוד אישיותה יוצאת-הדופן של קירה נז'י-סקי, אשה החיה בעולם פרטי משלה, מפתחת סוג אמנות שהיא מכנה "כוריאודרמה", ופשוט מתעלמת מכל מה שאינו נוגע לה אישית. יש לה מזג של אמן אכסצנטרי ללא ההישגים של האמן, אופי של יוצר שאינו יוצר. היא בת החיה בצל זיכרונות אביה ונלחמת בהם בחמת-זעם מעורבת בהערצה עיוורת. בקיצור — היא אישיות מלאה ניוגודים. אחדים יוצאים מן הכלים, מול שיגיונותיה ואח-

קירה נז'ינסקי ודור חדש של רקדניות

רים מוקסמים מעצם נוכחותה, אולי כמיפלצת חריגה, אבל מאוד מרתקת.

איראפטר להמליץ על הסרט למי שהולך לקולנוע כדי לקבל מנת בידור סטנדרטית, אבל כל מי שמוכן להת-נסות במשהו שונה לגמרי, הפעם שונה יותר אפילו מ"מונטי פיטון", ודאי ירצה לחזות בתופעה נדירה זאת ששמה קירה נז'ינסקי.

הדברים

הכואבים

בטיפול (מוסיאון, תל-אביב, הולנד) — זהו מיסמך אנושי, לעתים כואב, מביך, לא נעים

ואולי אפילו מרגיז ומדכא, כי הוא מצביע על מצב שאין עליו שליטה ואין ממנו מוצא, אלא שזה טיבם של מיס-מכים אנושיים רבים.

אישי-עסקים בריא נכנס לבית-חולים, לבדיקות שיגר-תיית. הרופאים מבקשים ממנו להתאשפז ללילה אחד, כדי לברר כמה פרטים בבדיקות. הלילה הופך לסידרה ארוכה של לילות ועד מהרה מתברר לאיש שהוא לקח במחלה ממארת. אין בכך שום דבר סנסציוני, לא מדובר באדם מפורסם, באישיות מנוגטית, בגאון נדיר. סתם אדם אשר עולמו מצטמצם לפתע לקירות חדר-החולים, למעב-דית, למכונות-החילום, למיסדרונות האינסופיים, ולסדר-היום המתחיל ממד-חום והמסתיים בסימני-שאלה.

את התהליך הזה ניסו שני הבימאים, מאריקה קוק ואריק ואן זילן, לתעד כמידת האפשר, לא על-ידי מעקב אחרי גורלו של אדם העובר את החוויה, כי זו היתה חידה, אולי בלתי-נסבלת לתחום הפרט, אלא על-ידי הפעלת קבוצת תיאטרון מאמסטרדם, שעומה קשורה קול כבר שנים, בשם "ורקתיאטר". זו להקה העובדת על איל-תור, פיתוח סצינות מתוך מצבים דרמאטיים נתונים. זה מה שקרה גם כאן, כאשר השחקנים פיתחו את הסצינות ואילו ואן זילן, שהוא במקור בימאי סירטי-תעודה, פשוט

הלמר ונדנברג ומאריקה קוק: בלי לייפות

הפך את הסצינות לתיאטרון מצולם. וכבר בהגדרה הזאת יש משחו מן המינבלה של הסרט — שהוא מטבע הדברים סטאטי. מינבלה אחרת, גם היא בלתי-נמנעת — ובעיני רבים אף יתרון — זאת ההקפדה שבה מוצג הטיפול הרפואי על כל מרכיביו המרתיעים — בלי לייפות אותם ובלו לרכך אותם. אין ספק שבעלי רגישות גבוהה עשויים לחוש חולשה למראה כמה מן הבדיקות שהן בבחינת שיגרה בבית-חולים.

הדרן

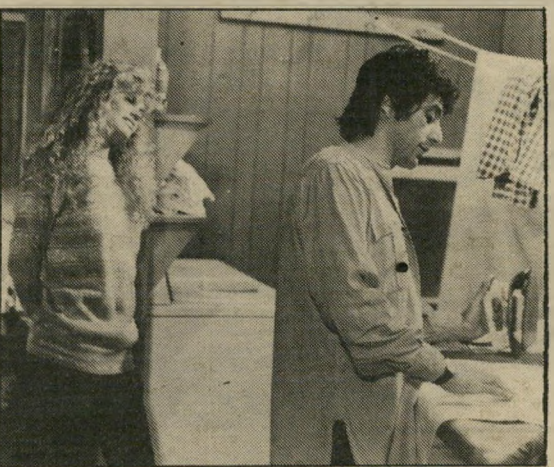
לאבא נוסור

גירושין סיבוב רביעי (סטר-דיו, תל-אביב, ארצות-הברית) — למרות ששם גיבורו של הסרט

הוא איבן טראווליאן, והוא צריך להיות ממוצא ארמני טהור, קשה להעלות על הדעת סרט יותר יהודי מזה. לא רק משום שמחבר התסריט ישראל הורוביץ והבימאי אר-תור הילר הם יהודים, אלא משום שהשחקן הראשי, אל פאצ'ינו (שאינו יהודי) ומי שמגלם כאן את בנו, צעיר בשם אריק גארי, נחננו בזוג אפים שהיו חולמים כל קאריקא-טורה על יהודים, ואפים אלה זוכים להדגשה יתירה, לכל אורך הסרט, כמעט כמו כל החכמות היהודיות שמלות אותו.

הורוביץ, שנחשב לפני עשור לתיקוה הגדולה של בימות ניו-יורק (בין היתר, חצינו בישראל את "אינדואני רוצה לברונקס" שלו) רקח הפעם מירשם לפי מידה: ביקשו ממנו קומדיה רומנטית תבינה, והוא אמנם סיפק כזאת, אבל עם אותם תבליני-מרור שהם בלתי-נמנעים כאשר אדם מדבר על משהו המוכר לו כל-כך טוב. כי גיבור הסרט הזה הוא מחזאי, ועלילת הסרט מתארת, בין היתר, את נתיב-היסורים הקודם לבכורה בברודוויי. וכאילו לא די בצרות הנוראות האלה, המחזאי מטופל גם באשה, שלפתע החליטה כי היא צריכה לשנות כתובת ולהתנסות

דיאן קנון ואל-פאצ'ינו: יהודי למהדרין

במשחו שונה, ובחמישה ילדים, שברובם אינם שלו אלא הגיעו אליו בעקפין, נאצאי האשה הראשונה והאשה השנייה לפני נישואיה עמו. בעיניו העיקרית של המחזאי המיסכן היא בכך, שהילדים מעדיפים אותו על הוריהם הטבעיים, ולו עצמו אין לב ואין רצון לשלחם לדרכים, כאשר האמהות עוזבות אותו.